

NIEUW

De praktijk van de macht

Een leertraject speciaal ontwikkeld voor bij Neerlands diep aangesloten projectteams die zich willen bekwamen in de kneepjes van het beïnvloeden.

Het teamevent 2014 stond in het teken van de praktijk van de macht. Veel deelnemers vulden op het evaluatieformulier in dat het thema naar meer smaakt.

Exclusief voor bij Neerlands diep aangesloten projectteams is er nu een leertraject waarin de politieke dimensie van projectsturing centraal staat. Hoe zorg je ervoor dat het projectbelang overeind blijft tussen al die andere belangen in het speelveld? Wat heeft elk projectteamlid in zijn macht om de situatie positief te beïnvloeden?

Wie ontkent dat er een permanent machtsspel is rond projecten of vindt dat dit spel alleen door bestuurders en politici mag worden gespeeld, zet zichzelf onherroepelijk buitenspel.

Traject op maat

Veel projectteams uit ons netwerk gaven aan dat ze de politieke dimensie in hun project lastig vinden, maar even lastig bleek het verwoorden van een eenduidige kennisbehoefte op dat gebied. Daarom is De praktijk van de macht een traject op maat. Leden van het Neerlands diep-netwerk krijgen toegang tot een leertraject van maximaal drie aangesloten modules (een dag en een avond). Welke modules dat zijn en hoe die worden vormgegeven hangt af van de behoefte van het team.

Wat levert het op?

Het team krijgt een frisse kijk op het machtsspel in haar projectomgeving en op haar eigen rol daarin. Gezamenlijk ontdekken teamleden hun drijfveren (waarom doen we wat we doen?), leren hun relatieve machtspositie in de omgeving van het project in te schatten en oefenen met diverse beïnvloedingsstijlen (strijdmethodes).

Bovendien dragen teamleden zelf een politiek-bestuurlijk vraagstuk waar ze mee worstelen aan en nemen ze een praktische aanpak mee terug. Ze krijgen bagage om doeltreffend om te kunnen gaan met de machtsdimensie van hun taak binnen het team. En ze krijgen meer vaardigheid in het extern positioneren van projectbelangen.

Belangstelling

Projectteams die belangstelling hebben kunnen zich aanmelden voor een oriënterend gesprek bij Rudolf Cremer Eindhoven, rudolf@neerlandsdiep.nl, 06 55 70 66 03. Doel van het gesprek: leervraag vaststellen, tijdsinvestering bepalen en leerstijl bepreken.

Modules

Het doel van dit traject is om zowel inzicht in het machtsspel rondom het project te krijgen als in het eigen aandeel en handelen van de individuele teamleden daarbinnen. Hiervoor hebben we drie verschillende soorten modules ontwikkeld.

- **Inzicht** in het spel: Waarom wordt het spel gespeeld? Wat is macht? Hoe werkt politiek en wat is ons eigen aandeel?
- **Vaardigheid** in het spel: Hoe speel je het? Wat zijn je eigen drijfveren en strijdmethodes?
- Het spel in de **praktijk**: Hoe kunnen we ons eigen spel het beste spelen? Wat is de concrete situatie waar projectteams mee worstelen en hoe kun je die aanpakken?

Samen met Neerlands diep stelt elk team het traject samen dat het beste bij het team en de situatie past. Het traject kan worden samengesteld uit een combinatie van de volgende modules:

Inzicht in het spel: Waarom wordt het spel gespeeld?

De praktijk van de macht

Een confronterend gesprek met Dr. Paul Meijs, filosoof/wetenschapper verbonden aan de Universiteit van Tilburg, over de praktijk van de macht. Basis voor dit gesprek zijn teksten uit de werken van onder andere Machiavelli, Gracian, Hobbes en Rousseau. Meijs behandelt deze teksten niet als historische geschriften, maar als actuele handleidingen voor nuchtere projectteams die hun projectomgeving nemen zoals deze is. Resultaat van het gesprek is een veel scherper inzicht in het dagelijkse machtsspel en inspiratie voor eigen handelen. Deelnemers worden direct geconfronteerd met hun eigen macht en onmacht.

Borgen. Hoe wordt het spel gespeeld

Een interactieve bijeenkomst waarin het hanteren en beantwoorden van macht centraal staat. Aan de hand van fragmenten van onder andere de Deense televisieserie Borgen en de Amerikaanse serie House of Cards wordt de werking van de macht inzichtelijk gemaakt. De fragmenten bieden een inkijkje in de morele grenzen van de hoofdspelers en ook in de manier waarop zij deze grenzen eerbiedigen en soms overschrijden. Wat drijft hen, hoe taxeren ze hun opponenten, hoe oefenen ze invloed uit en benutten ze hun machtspositie. Onder leiding van Anne-Mieke Semmeling (organisatie-adviseur) ontdekken teamleden individueel en gezamenlijk hoe ze invloed uitoefenen en hoe ze omgaan met de invloed die diversen partijen op hun project uitoefenen. Ze formuleren en verkennen waarin ze trouw aan zichzelf blijven en onder welke omstandigheden ze bereid zijn om grenzen praktisch te verleggen.

Vaardigheid in het spel: Hoe speel je het?

Het team als machtsfactor

Onder leiding van Freek Nijhuis (crisiscoach) en Johan Bouwmeester (auteur van het boek Waardegedreven Leiderschap) ontdekt het team spelenderwijs zijn kracht en kwetsbaarheid en zal het beter begrijpen hoe betrokken partijen hun belangen nastreven. De deelnemers maken onder andere kennis met "het machtskruis"; een basismodel dat het team helpt om met meer gezag over te komen en steviger het onderhandelingspel in te gaan.

Het persoonlijke is politiek

Waarom krijgt de een alles voor elkaar met het optrekken van slechts een wenkbrauw en weet 'n ander na weken van vermoeiende onderhandelingen er een mager compromisje uit te slepen? Als het er echt op aan komt, is het persoonlijke politiek. Het belangrijkste doel van deze module is het leren zien en het vergroten van de eigen geloofwaardigheid.

In een machtssituatie zijn er slechts vier- uiterst herkenbare en basale – vormen van persoonlijk gedrag die beïnvloeding mogelijk maken. Vera Boots (actrice) laat het team improviseren met deze vier vormen. Deelnemers gaan op zoek naar authenticiteit in de context van onderhandelingen en macht. Er is aandacht voor ieders persoonlijke sterke punten en tegelijkertijd voor de kracht van het hele team.

Het spel in de praktijk: Hoe boeken we winst in ons eigen spel?

De Kunst van het beïnvloeden

Deze module is een practicum waarin het team een concreet probleem waar het mee worstelt aanpakt. Dat kan bijvoorbeeld zijn: een actuele mediacrisis die leidt tot verlies van steun onder de bevolking, een impasse in de relatie met lokale bestuurders, spanningen met de (politieke) opdrachtgever of een worsteling met staf- lijndiensten van de moederorganisatie.

In elke module kan een ervaringsdeskundige worden uitgenodigd en worden tools aangereikt om tot een oplossing te komen. De opzet van de module hangt af van de casus die wordt ingebracht. Het practicum wordt begeleid door Peter ter Horst (communicatiestrateg en oud-journalist) en Rudolf Cremer Eindhoven (politicaloog)

Mogelijke bestanddelen:

- a. Inzichtelijk maken van het relevante stakeholderveld. Analyse van drijfveren en strijdmethodes van de spelers
- b. Het raadplegen van ervaringsdeskundige over hoe in respectievelijk boven-, binnen- en/of buitenwereld het beste invloed kan worden uitgeoefend (wat zijn de mores en wat is kenmerkend voor het machtsspel in die wereld)
- c. Bedenken van een beïnvloedingsstrategie waarbij inspiratie uit diverse bronnen wordt aangereikt: 'klassiekers', nieuwste reactiestrategieën etc.
- d. Oefenen met communiceren/ framing in tweegesprekken, vergaderingen, tijdens informatiebijeenkomsten of het omgaan met/beïnvloeden van de (traditionele en sociale) media tijdens crisissituaties.

Dat is politiek! (simulatie)

Deze module is ontwikkeld voor projectteams die wel graag praktisch aan de slag gaan, maar zelf geen geschikt praktijkvoorbeeld voor handen hebben. Een simulatie met doorgewinterde acteurs die de uitdaging nog groter maken. Ideaal voor team-start-ups of meerdere teams tegelijkertijd.

De casus:

In het buitengebied van Lunteren moet een weggetje worden doorgetrokken om aansluiting te realiseren met bestaande infrastructuur langs het bos. Technisch geen probleem: de aannemer, de opdrachtgever, de omwonenden zijn allen positief en alles staat in de startblokken. Maar dan doet zich een onverwachte gebeurtenis voor, zodat er voorlopig geen spade de grond in kan. Wat doet het projectteam als het wordt geconfronteerd met deze politieke dynamiek? Maximaal drie teams gaan van negen 's morgens tot acht 's avonds aan de slag. Ze plannen een aanpak en organiseren contactmomenten. In deze simulatie - waarin wordt gewerkt met acteurs – leren teams het omgevingspeelveld beter inschatten, oefenen ze in onderhandelingsituaties en verdiepen ze hun inzicht hun motieven en wijze van invloed uit oefenen.